

KWANANGA KWA KUKHWEBA

Hona, Camba, Munkwara
KUWOMBOKWAKO

"Ndabeya ndilongolani kwananga kwa kuhweba?" yunji wangafumba. Zgoro ndi ili. Kumoza kwa kwananga kwa yifwa nkondi-na-kabiri ndi makhumbilo. Makhumbilo ndi khumbo la kututuzgika la kurya ilo kuti likukhutiskika cara, ndi khumbo likuru la kuhemba lambura kweruzgika. Thupi la kawiro lilive khumbo la hona nanga mpacoko pose. Hona kuti ndi kurya uko kukukhutiska cara, kweni ndi munkwara waka wakup-weteka uwo ukulenga khumbo la kurya kukula, na kuleka kukhutiskika, ubo ukucemeka makhumbilo. Makhumbilo ghakubazgikira kumoza na kwananga kwa yifwa nkondi-na-kabiri uko kukucemeka; kujikuzga, kudokera, makhumbilo, ukali, unkarye, bina na ukata.

Nanga pafupi muntu yose wakukhweba, panji kumwa, kuba wa nkaro yiheni, wamayeri panji wambura kugomezgeka panji kwananga kunyakhe, tirivi mazaza kubalondezga panji kugowokera kwananga. Hona, camba, hona mukuru wakuzinga, kuhweba pa mpuno panji kusumba hona ndi nkaro ya kwananga iyo yazala comene mazuba ghano.

Pa fundu yakuti pafupi muntu yose wakukhweba kuti kukuwuskamo panji kugowokera uheni uwo ulimo cara. Mazgu gha Ciuta ghakuphala kuti walipo cara uyo ngwakurunjika, nanga njumoza. "Bose bali kwananga ndipo balive kufikapo pa ucindami wa Ciuta." Ba Roma 3:10,23. "Tose nga ndi mberere tatyayika-tayika, tazgokera muntu yose ku ntowa yakhe-na-yakhe?" Yesaya 53:6.

Kuyana na vithuzithuzi vyakulongora, mabuku agho muli vya ukazuzi, na vinyakhe ivyo nvimoza vya kwananga mu muwiyo wa sono. Vikamanyika cara mu madazi gha Kristu. Yesu wakati: "Uyo wakukhumba kumanya unenesko, lekani wasungilire mazgu ghane ndipo watiwamanyiske unenesko. Unenesko uti umuzgire mwanangwa."

KWANANGA KWA HONA

Ciuta wakususka utayisi wa kwananga wambura kuwukhumba. "Kasi ncifukwa uli mukusampanya ndrama pa ico kuti ncakurya cara na kutokatokera ico kuti cikukhutiska cara? Pulikilani Ine, na pampu, murye ico ncime we ndipo muzimbu usangwe na vya kununa." Yesaya 55:2. Ncitu yahona ndi kusakaza nyengo na ndrama ndipo kuti wakukhutiska cara. Kusakaza ndrama, nyengo na umoyo, kwalli mpa vyakulobeza, hona panji ntowa yinyakhe yakupweteka, ndi kwananga nkanira pa maso pa Ciuta. Mazgu gha Ciuta ghakuti: "Kasi mulive kumanya kuti thupi linu ndi Tempele la Mzimu Mtuba Uyo wali mwa imwe, Uyo muli nayo kufuma kwa Ciuta? ndipo kuti muli ba mwabene cara; cifikwa muli kugulika na mtengo; nteura cindikan Ciuta mu mathupi na mizimu yinu ivyo nvya Ciuta." 1 Ba Korinte 6:19 na 20. "Nteura kwananga kureka kubusa mu mathupi ghinu gha makhumbilo, kuti mupulikire makhumbilo ghino." Ba Roma 6:12. "Usange muntu wakunanga Tempele la Ciuta, Ciuta wizamkumunanga iyo, cifikwa Tempele la Ciuta ndituba leneilo ndimwe." 1 Ba Korinte 3:16,17.

Bantu bakuzilwiska na kucindika nyumba za visopo nga nyumba za Ciuta ndipo bangajikangalizga kuhweberamo cara, comeni pa nyengo ya cisopo.

Bakutumbika ivyo vili kucitika na mawoko gha bantu, kweni Tempele leneco la Ciuta, mathupi ghabo, bakughananga kwambura kuleka. Stefano uyo wakaba wakudanga kumokeka wakati: "Cikurukuru kuti wakukhala mu nyumba zakuzengeka na mowoko cara. Kucanya ncizumbe cane ndipo pasi ncitam-baliro ca marundi ghane, mwankundizengera nyumba uli Ine? yikuti Fumu," Milimo 7:47,48. Kwamba mu madazi gha Kristu Ciuta wali kusora ntima na thupi la muntu kuba Tempele Lakhe umo Mzimu Mtuba yikhallenge. Yesu wakati: "Pankulani Tempele ili, ndipo mu mazuba ghatatunditi ndiliwuskeso. Kweni Iyo wakanenanga Tempele la thupi lakhe." Yohane 2:19,20. Bakapankula Tempele la thupi lakhe, kweni mu madazi ghatatu wakawuka wakutonda kufuma mu dindi. Wakawuska Tempele la thupi lakhe. Nkupusa nako kusungilira nyumba ya cisopo kuba yakutowa kufuma ku josi kweni kunanga ilo nadi ndi Tempele la Ciuta, mathupi ghitu, na hona uyu mukazuzi na camba. Kasi Ciuta wangakhala uli mu Tempele Lakhe mu josi lakununka?

Ndingaziza cara usange ivyo tikubazga mwa Ezekiel 8:17,18 vikuphala na uheni wa kukhweba hona pa mlomo na josi mu mpuno: "Bazuzga caru na nkaza na kundisomolera ku ukali. Ndipo ehe, bakubika muntavi ku mpuno yako. Kwa cifukwa ici tindicite mu kutukutwa, maso ghane kuti ghatilekelele cara nesi kuba na cisungusungu nako cara, ndipo nanga bacemerezge na mazgu ghakuru, kweni kuti tindibapulike cara?" Ciuta mtuba wakutinka koca uku kwa nya kununkira kwa ciuta wakujikumbira, (hona) ndi ciuta wa caru ici.

Panyakhe, ku bantu banandi, kukhweba hona nkantu kacoko, kweni pamaso pa Ciuta ndi kwananga kukuru. "Nditi ndilange ma ubendezi ghinu na gha bwisemwe, yikuti Fumu, abo boca vyakununkira pa lupiri. Kukhweba hona kukuyana waka na koca vyakununkira kwa ciuta wa hona wa makumbilo. Kasi ncipusu ku nyumba ya Yuda kuti bacite nya ntonto. Ehe, bakubika mintari ku mpuno zabo. Kwa cifukwa ici nditindicite mu kutukutwa, Jiso Lane kuti lilekelele cara nesi kuba na cisungusungu nako cara nanga bacemerezge na mazgu ghakuru, nditindibapulike cara. Ezekiel 8:17,18.

HONA WAKUKOMA WULI?

Bavyoni abo bakusuzgika kwa byaka vinandi nyengo zinandi bakufwa na vitupitipi, cilaso, ntenda ya mtima na zinyakhe; hona nayo wakucita nteura, wakukoma kwambura kumanyikwa ndipo wakubambala kususkika. "Josi la hona wakuzinga lili na kacitilo ka nkaza pakati pa mikoli, likupanga kunangika kwa vizinga nya wongo, ico cikucitika lubilo mu banyamatata." Th.A. Edison.

Bakuzgokera mu Ekleziya nyengo zinandi bakuwelera nyuma usange bandaleke hona." J. McAuley.

"Mwana wakubabika na nyina wakukhweba wakuzinga wakuba wakulwara. Wakupwetekera ndipo wangafwa lubiro panyuma pakubabika. Pakutumbura citanda cikulonggora kunangika kwa cibindi, mtima na vibalo vinyakhe. Bana banandi comene abo banyinabo mbakuzgobera kukhweba hona wakuzinga bakufwa lubilo, comene para bali vyaka vibiri." Dr. Ch.L.Barber.

Bawisebo na banyinabo mu cizelezere bakuzgoka bakukoma bana babo, ndipo bayamukuzgora pambere pa Ciuta pa dazi la weruzgi.

UTOZI PANJI KUTOWA KWA KUKHWEBA

Bantuanyakhe bakutemwa kukhweba kaliwu panji hona wakuzinga kusazgapo pa kutowa kwabo na kawonekeru ka ucenzezi. Balive kumanya kuti kaliwu yose panji hona wakuzinga mu mlomo panji mu kawoko ka muntu mwanarumi panji mwanakazi ndi cimanyikwiyo ca muzga. Panyakhe cikubazzgora kuwoneka nga ntswana uto tundalumure ku konka munwe wabo ukuru. Mulive kutowa nanga mbuntu. Nca kuthiska lusoko kuwona bantu kufunya hona wabo pa kusenderera ku nyumba ya Ciuta, panji kuwona banakazi kutimbula vimpani vyabo nya vyakurya apo vyakufipa nya hona vyakuzura mpuno zabo vikwikhira pa kurya uko bantu bathibaryenge.

Usange muntu wakwamba kukhweba wakusanga kuti wakubaba nkanira ndipo kabirikabiri wakumulwaliska na kuwukura, Kweni, cifikwa wakughanaghana kuti kukhweba kutikumuzgore iyo kuwoneka kuba muntu mupya, wakulimbalimba ndipo pa kanyengo wakuti hona wakunowa. "Soka kwa abo bakuti uheni ndiwo uweme na uweme ndiwo uheni." Yesaya 5:20.

Kukhweba hona ndi nkalo ya ukazizi. Wonani mino ghafipa na minwe yakufipilwa ya wa kukhweba hona. Mukughanaghana uli na umo ghakuwonekera ma phapu ghakhe? Tolani salu yakutowa yituba, yikolelerani na mawoko ghinu ghaviri pambere pa mlomo winu wakuzura josi ndipo putani kuhpholota mu salu yiwieme iyo yituba ndipo mutimuwon ufiga uwo ukusidikapo. Kuti wakunanga ma phapu pera cara, kweni hona ukari wakhe uwo ukucemeka. "Mafuta ghakunyewa ghakali gha mu hona" ghakukwaniska thupi lose, comene mu mikole na mu ndopa. Wakukhwafya na kunanga mzymu winu wose, wumi na thupi. Kanandi wakulongozgera ku ulobevu na kwananga kunyakhe.

Banji bakuti kukhweba kukubovwira kugona makora na usiku, ico mbutesi. Hona wakuwuska bakukhweba banandi mu tulo twabo na kubacizga kuti bakwebe, ndipo pacoko, banji kukhweba pafupi usiku wose. Wakubacema na kuti:- "Ndikhweba, ndikhweba, ndikhweba." Kwali wakukhweba wakukhumba panji cara, wakucicizgika kuwuka na kukhweba cifikwa ndi muzga wa ciuta wa hona? Wakusakaza ndrama zakhe zose pa hona kuruska kulera muwoli wakhe na bana panji kugula vyakuvvvara viweme panji via kwenerera. Wakukhweba, nga ngwa kumwa phere kwali mpeska, ngwa kujitemwa. Para ncindi pera ndizo wapeleka mwanarumi kwali mwanakazi kwa ciuta wakhe wa hona wakupwelerako cara nanga banyakke bapwetekenkene.

HONA NA SATANA

Muntu yumoza mukuru wa Boma, mubwezi wane, wakanjizgika kwa Kristu na kulambika umoyo wakhe kwa Ciuta. Wakawombokwa ku vyakumwa kweni wakakhaliira kuba muzga wa hona. Wakayezga comene kuleka kukhweba kuti wakalitonda cara kumbo ili la kwananga. Nyengo na nyengo wakata-yanga hona wakuzinga, kaliwu na hona kutali; kweni na mulenje wakulondezgana, pa ulendo wakhe kuya kuyumbaya mitu ya kulemba, wakatondeka kujumpa nyumba yakudanga yakuguliskiramo - umo wakamanya kuti baka-guliskanga hona ndipo kwambura kwizakagulamoso munyakhe munandi. Wakajimanya kuti wacali muzga mukavu ku hona, wakamba kugongoweskeka na kutaya cigomezgo.

Misi yimoza ya nyengo yakuzizima wakakhala yekha mu cipinda cakhe cakupumulilamo kotha moto pa cipembo, kukhweba kaliwu wakhe. Wakapulika soni comeni pakuba muzga wa kaliwu wakhe ndipo wakaghanaghana kumutayaso mu moto. Wakamanya kuti para waticite nteura wati wagule munyakhe mulenje wamacero. Wakakhala pasi na kughanaghanapo comeni apo lubilo wakawona Satana wali kwimilira mu cingodya ca cipinda, wakumwemwetera na kumseka ngati wattitenge: "Ndakukaka, uti upukunyuwe cara." Ici cikaba cakufikapo wakawa pasi kumanya kuti pamanyuma pa makhumbilo ghose agha gha kukhweba kakaba kantu kanyakhe cara kweni nkongono ya Satana. Wakalira kwa Ciuta kuti wamuwombolelathu ku wuzga wa Satana. Ciuta wakamuwombolelathu ndipo kuti wakakhwebangaso cara kwa vyaka 34, pan-yuma wakafwa.

Muntu yunji na muwoli wakhe wakanjizgika ndipo wakasanga umoyo upya mwa Kristu. Bose bakawomboleka ku ulobevu. Mwanarumi wakataya kaliwu wakhe na hona wakawona kuti cikamukondweska Ciuta cara. Ciuta wakamuwombola ku khumbo la hona. Kweni muwoli wakhe wakati: "Kuti nkuwona cara kuti kukhweba hona pa mlomo na pa mpuno nkwananga. Muntu yose wakukhweba nanga mbaliska na baphalazgi wubo." Wakakan kuleka kukhweba pa mlomo na pa mpuno. Usiku yimoza wakalota wakaba pa ulendo wakuya kucanya. Wakafika pa nyumba ya malonda mu caru ico. Wakaphalilika kuti yikaba yeneyiyo pera nyumba ya malonda mu ulendo wakhe wakucanya

apo wangagula vintu vya msewu utali uwo. Wakagula vintu vinandi ivyo vikakhumbikwa pa ntowa na kuyegha pa mutu wakhe. Wakagulaso hona wa kuzinga mukuru uyo wakamubika mu nkapa ndipo na kulutilira ulendo wakucanya. Msewu ukaba wakusendemuka ndipo wakathukira na hona wakuzingika uyo wakayegha mu nkapa nayo nteura. Nyengo na nyengo wakapima kuti ulimo umoyo mu hona wakuzinga yula. Wakati wamulabiska, wakasanga kuti wazgoka njoka yakupweteka. Wakalalata na wofii na kunyoloska mawoko ghakhe ndipo njoka yikawa pantazi pa malundi yakhe. Pa ici wakawuka wacali kukata kata. Nteura wakamba kumanya kuti Ciuta wakamulongora uheni wa kukhweba pa mlomo, pa mpuno na kusumba hona. Wakafumba Ciuta kumuwombola. Wakacita nteura.

UWOMBOLI

Unenesko wa Ba Roma 7:15-25 ukukwafya so bazga ba hona mu kabiro kose, "Nkucita ico nkuwula kukhumbà kucita. Nda muntu wakusokwa ine, ndi njani wati wandiwbolenge ku tupi la yifwa yeneiyi, ilo kuti khumbo lake liku-kutiskika cara?"

Yesu wakiza kutiwombola ku wuzga wose, khumbo lose liheni kabiro kose ka wuzga ndipo watizgora mafumu na basofi mu Ufumu Wake. Kristu wali kwiza kutizgora vyakulengeka vipyta, milomo yakutowa na mitima yakutowa. Nakamo ako nka kwananga ka kuti kanjire kucanya. Yifwa ya tupi kuti yikumanja cara kutiwombola ku nkalo zitu za ukazuzi, pakuti cigaba ca umalilo ca Bayibolo cikuphala kuti: "Uyo ngwambura kunyoroka wape kucita kuwula kunyoloka." Civumbuzi 22:11. Lambikani umoyo winu kwa Yesu ndipo wati wamuzgolani banangwa: "Uyo Mwana watimuzgore mwananga, wati wabe mwananga nadi." Usange iwe wa m'Kristu ukutondeka kutonda, yezga kubatikana na Mulongzgi wa vya Ciuta panji muntu mwenemwene wa vya mzimu, mwana mweneco wa Ciuta uyo wangapulikana na kuromba nawe kwayana na Marko 16:17,18; na Yakobe 5:14-20. Ba Roma 6:11-14; 8:1-2.

Mikanani na Satana (hona) ndipo watiwamucimbilani. - Yakobe 4:7.

Zuzgikani na moto wene-wene wa Mzimu Mtuba ndipo kukhweba kose kutimale. Nga ngwakutonda, muzga uyo wazgoka mwananga, nteura muti mukondwere na umoyo wa kuzala.

UDUMULILO WANE

Kuti nditindisakazesu mata ghane kumufunyirani cara. (Ntalika ya ba Suto.) 'Fumu ya hona' yandisuzga usiku na mhanya. Ndalwara na kuvuka na iyo. "Nditi ndimusakazireso mata ghane cara." Ndamala nayo. Yandinanga na kundicitira uheni kuruska muzga. Yandiba umoyo, ndrama, nyengo, na wuntu wane. Wandinyenga na kundipusika apa na apandipo kuti wandikhutiska halampalampa kwane na makhumbu cara. Wapweteka ndopa zane na 'mafuta ghakunyewa ghakali gha mu hona' na kulopotoska thupi lane na kujulila ntowa ku ulwali. Nkongono yose kwimikana na kwananga na matenda yatoleka na iyo. Wandizighizga na kundikhizgira pasi kwa nyengo yitali. Kuti nditi ndimusakazilesu kantu cara.

Sono ndalambika mzimu, wumi na thupi kwa Yesu Kristu uyo wakiza kuwombola ine ku wuzga wa kofya. Sono ndiri mwana wa Fumu. Ndiri kuthaskika na Ndopa za Mwanamberere. Ndiri kusukika ku kwananga kose ukazuzi wa hona. Mtima wane na thupi sono ndi Tempele la Mzimu Mtuba, mwakukhala Ciuta. Kuti wati wandiwezgeso ciuta wa hona cara. Ndamtonda mu Ndopa za Mwanamberere. Civumbuzi 12:11.

Usange mukukhumba ise kumuromberani, panji usange mwawomboleka na utenga uwu, tabeya tiremberani.

For free Gospel literature, books and tracts in over 540 languages,
write to: EMAIL: info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations)

(Reg. No. 1961/001798/08)